

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 15α - 105 57 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210.3236547 - 210.3245375 - 210.3221316 - 210.3232582

FAX: 210.3231977 - 210.3238981

www.doe.gr - email:secretariat@doe.gr

Αρ. Πρωτ. 1290

Αθήνα 26/11/2014

Προς

Συλλόγους Εκπαιδευτικών Π.Ε.

ΘΕΜΑ : Γνωμοδότηση της Νομικού Συμβούλου της Δ.Ο.Ε. για την απεργία – αποχή από τις διαδικασίες της αξιολόγησης

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. έχει τονίσει κατ' επανάληψη ότι η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην απεργία – αποχή από όλες τις διαδικασίες της αξιολόγησης και της αυτοαξιολόγησης δεν ενέχει κίνδυνο πειθαρχικών δώξεων. Ο αγώνας που δίνεται είναι ένας αγώνας για την ανατροπή του θεσμικού πλαισίου και τη μη εφαρμογή της αξιολόγησης – χειραγώγησης που αποτελεί επιστροφή στον επιθεωρητισμό και καμία σχέση δεν έχει με τις θέσεις του Κλάδου για την αξιολόγηση. Είναι αγώνας που η έκβασή του θα σηματοδοτήσει τη μορφή της εκπαιδευτικής πραγματικότητας στο μέλλον και η αναγκαιότητά του δεν εξαρτάται από τη νομική κάλυψη που διαθέτει αλλά από σημασία του για τον κόσμο της εκπαίδευσης και το δημόσιο σχολείο. Είναι όμως σημαντικό, με δεδομένη την καλλιέργεια κλίματος φόβου, να γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί ότι οι κινήσεις που αποφασίζει το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. έχουν πλήρη νομική στήριξη.

Το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. απευθύνθηκε στη Νομική Σύμβουλο θέτοντας τα παρακάτω ερωτήματα :

« 1. Είναι συμβατή με τις διατάξεις του ν.1264/1982 η πραγματοποιούμενη απεργιακή κινητοποίηση με την μορφή της αποχής από την άσκηση συγκεκριμένων καθηκόντων (πχ Αξιολόγηση);

2. Η συμμετοχή σε απεργιακή κινητοποίηση οποιασδήποτε μορφής μπορεί να επιφέρει πειθαρχικές ή άλλες διοικητικές συνέπειες εις βάρος των υπαλλήλων;

3. Στην περίπτωση των εκπαιδευτικών η μη υποβολή portfolio, εξαιτίας της συμμετοχής στην απεργιακή κινητοποίηση-αποχή επιτρέπει την πρόοδο της διαδικασίας αξιολόγησης, που προβλέπεται στο Π.Δ. 152/2013;

4. Μπορεί εκπαιδευτικός, να αποκλειστεί από μελλοντικές διαδικασίες επιλογών εξαιτίας της συμμετοχής του στην ως άνω αποχή;»

Η Νομική Σύμβουλος απάντησε επί των συνεπειών της συμμετοχής στην παραπάνω απεργιακή κινητοποίηση τα παρακάτω:

« 1. Η απεργία αποτελεί δικαίωμα των εργαζομένων, που ασκείται από τα συλλογικά όργανα αυτών. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται και προστατεύεται πλήρως τόσο από το Σύνταγμα όσο και από υπερεθνικά-κοινοτικά νομοθετήματα. Έτσι το δικαίωμα της απεργίας κατοχυρώνεται, στα πλαίσια της κοινής αγοράς, στο άρθρο 13¹ του Κοινοτικού Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων του 1989 ενώ σε διεθνές επίπεδο διασφαλίζεται μέσω της υπ' αριθμόν 87/1948 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας².

Σύμφωνα με το άρθρο 46 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (ν.3528/2007) αναγνωρίζεται και προστατεύεται αφενός η συνδικαλιστική ελευθερία των Δημοσίων Υπαλλήλων και αφετέρου το δικαίωμα απεργίας αυτών. Συγκεκριμένα, το ως άνω άρθρο προβλέπει: «1. Η συνδικαλιστική ελευθερία και η ανεμπόδιση άσκηση των συναφών με αυτήν δικαιωμάτων διασφαλίζονται στους υπαλλήλους. 2. Οι υπάλληλοι μπορούν ελεύθερα να ιδρύουν συνδικαλιστικές οργανώσεις, να γίνονται μέλη τους και να ασκούν τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα. 3. **Η απεργία αποτελεί δικαίωμα των υπαλλήλων** και ασκείται από τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις ως μέσο για τη διασφάλιση και προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών, συνδικαλιστικών, κοινωνικών και ασφαλιστικών συμφερόντων τους και ως εκδήλωση αλληλεγγύης προς άλλους εργαζόμενους για τους αυτούς σκοπούς. Το δικαίωμα της απεργίας ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που το ρυθμίζει. 4. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να διαπραγματεύονται με τις αρμόδιες αρχές για τους όρους, την αμοιβή και τις συνθήκες εργασίας των μελών τους».

¹ άρθρο 13: Σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, το δικαίωμα προσφυγής σε συλλογικές δράσεις περιλαμβάνει και το δικαίωμα απεργίας [...]

² για τη συνδικαλιστική ελευθερία και την προστασία του δικαιώματος οργάνωσης, κυρωθείσα στην Ελλάδα με το ν.δ. 4204/1961

2. Τόσο από την ίδια την συνταγματική αλλά και υπερνομοθετική αναγνώριση του δικαιώματος της απεργίας όσο και από την ρητή διατύπωση του άρθρου 46 του ν.3528/2007 προκύπτει με σαφήνεια, ότι η συμμετοχή σε απεργία, οποιασδήποτε μορφής, συνιστά δικαίωμα του εργαζομένου, προστατεύεται πλήρως από την έννομη τάξη και σε καμία περίπτωση η άσκηση ενός νομίμου δικαιώματος **δεν μπορεί να ερμηνευτεί ως πειθαρχικό παράπτωμα, καθώς κάτι τέτοιο αφενός θα ερχόταν σε πλήρη αντίθεση προς την ίδια την έννοια του πειθαρχικού παραπτώματος και αφετέρου θα έπληττε καίρια τον πυρήνα του δικαιώματος της απεργίας.**

Περαιτέρω, οποιαδήποτε έμμεση ή άμεση διοικητική συνέπεια εις βάρος των απεργών δημοσίων υπαλλήλων, εξαιτίας της συμμετοχής σε απεργιακή κινητοποίηση, ελέγχεται για την νομιμότητα της, καθώς η ενάσκηση ενός νομίμου δικαιώματος δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε κύρωση εις βάρος του φορέα αυτού.

3. Το άρθρο 17 του Π.Δ. 152/2013 προβλέπει την διαδικασία, που πρέπει να τηρηθεί για την αξιολόγηση των στελεχών εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το ως άνω άρθρο προβλέπει: **«1. Η διαδικασία της διοικητικής αξιολόγησης διενεργείται ως εξής: α) Οι αξιολογητές πριν από την έναρξη της αξιολόγησης προσκαλούν εγγράφως τους αξιολογούμενους σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα σε συνάντηση συζήτησης αναφορικά με την επικείμενη αξιολόγηση. Η πρόσκληση κοινοποιείται στον αξιολογούμενο τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημέρα της συνάντησης. Η παράλειψη πρόσκλησης του αξιολογούμενου επιφέρει ακυρότητα της έκθεσης αξιολόγησης. Η ημερομηνία πραγματοποίησης της συνάντησης καθώς και οι υπογραφές του αξιολογητή και του αξιολογούμενου σημειώνονται στον οικείο χώρο του εντύπου της έκθεσης αξιολόγησής του. β) Οι αξιολογητές μετά το πέρας της διαδικασίας συντάσσουν εκθέσεις αξιολόγησης. Οι εκθέσεις γνωστοποιούνται αποδεδειγμένα, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία σύνταξής τους, στους αξιολογούμενους. Σε περίπτωση νόμιμης απουσίας του αξιολογούμενου από την υπηρεσιακή μονάδα που υπηρετεί ή πραγματοποιεί το μεγαλύτερο μέρος του υποχρεωτικού του ωραρίου η έκθεση αξιολόγησης αποστέλλεται στην κατοικία του ταχυδρομικά επί αποδείξει ή με κάθε άλλο νόμιμο μέσο. Οι εκθέσεις αξιολόγησης γνωστοποιούνται εντός της αξιολογικής**

περιόδου ή το αργότερο τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της. 2. α) Η εκπαιδευτική αξιολόγηση αρχίζει με την κοινοποίηση σχετικής πρόσκλησης του αξιολογητή προς τον αξιολογούμενο. Σε περίπτωση που η εκπαιδευτική αξιολόγηση κινείται κατόπιν έγγραφης αίτησης του αξιολογούμενου προς τον αξιολογητή, για προσωπικούς ή υπηρεσιακούς λόγους, ο τελευταίος οφείλει να απαντήσει εντός 15ημέρου ορίζοντας ενδεικτική ημερομηνία πραγματοποίησης της αξιολόγησης. β) Η εκπαιδευτική αξιολόγηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια: αα) Προγραμματισμού και προετοιμασίας της παρακολούθησης διδασκαλιών. Στο στάδιο αυτό ο αξιολογητής παρέχει διευκρινίσεις στον αξιολογούμενο σχετικά με τα κριτήρια και τη διαδικασία της αξιολόγησης και ο αξιολογούμενος εκπαιδευτικός ενημερώνει τον αξιολογητή για τα κοινωνικοπολιτισμικά και μαθησιακά δεδομένα της τάξης του. Στη συνέχεια ο αξιολογητής και ο αξιολογούμενος προγραμματίζουν την παρακολούθηση διδασκαλιών του αξιολογούμενου σε χρόνο που ορίζει ο αξιολογητής. Ο αξιολογητής μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις προτιμήσεις του αξιολογούμενου ως προς τα μαθήματα και τις τάξεις στα οποία επιθυμεί να γίνει η παρακολούθηση. ββ) Παρακολούθησης δύο (2), τουλάχιστον, διδασκαλιών. γγ) Μετα-αξιολογικής συζήτησης και αναστοχασμού. Στο στάδιο αυτό, πραγματοποιείται προφορική συζήτηση μεταξύ του αξιολογητή και του αξιολογούμενου, στην οποία παρέχεται και ανατροφοδότηση από τον αξιολογητή σχετικά με την παρακολούθηση των διδασκαλιών. **Μέσα σε μία εβδομάδα από την πραγματοποίηση της συζήτησης, ο αξιολογούμενος υποβάλλει στον αξιολογητή την έκθεση εκπαιδευτικής αυτοαξιολόγησής του και τον τυχόν συνοδευτικό ατομικό φάκελο που προβλέπεται στην παράγραφο 3.** 3. Η εκπαιδευτική αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της οικείας έκθεσης. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αξιολογηθείς εκπαιδευτικός έχει κριθεί ως "ελλιπής" σε κάποιο κριτήριο, ο αξιολογητής οφείλει να προτείνει κατάλληλες μορφές επιμόρφωσης, ενδοσχολικής κυρίως φύσης. Η αξιολόγηση στο συγκεκριμένο κριτήριο επαναλαμβάνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα και όχι σε διάστημα μεγαλύτερο του έτους. **Οι εκθέσεις αυτοαξιολόγησης συνοδεύονται, προαιρετικά, από ατομικό φάκελο στον οποίο κάθε αξιολογούμενος μπορεί να περιλαμβάνει τα κάθε είδους δικαιολογητικά και παραστατικά που τεκμηριώνουν την αυτοαξιολόγησή του.** 4. Η έκθεση αυτοαξιολόγησης και ο ατομικός φάκελος αποσκοπούν στην πληρέστερη ενημέρωση του αξιολογητή και δεν τον δεσμεύουν

στην αξιολογική του κρίση.7. Η διοικητική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε κάποια από τις θέσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις του άρθρου 1 διενεργείται καθ' όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους. Η διοικητική αξιολόγηση των λοιπών εκπαιδευτικών διενεργείται μεταξύ 1^{ης} Φεβρουαρίου και 15ης Μαΐου κάθε έτους. 8. Η διοικητική αξιολόγηση για τους εκπαιδευτικούς των παραγράφων 10, 11 και 12 του άρθρου 3 διενεργείται, με ή χωρίς αίτηση του εκπαιδευτικού, μία τουλάχιστον φορά ανά διετία και για τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε κάποια από τις θέσεις ευθύνης που προβλέπονται στις περιπτώσεις α) έως κγ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 διενεργείται, με ή χωρίς αίτηση του εκπαιδευτικού, μία τουλάχιστον φορά ανά τριετία. 9. Η εκπαιδευτική αξιολόγηση διενεργείται, με ή χωρίς αίτηση του εκπαιδευτικού, μία, τουλάχιστον, φορά ανά τριετία εντός συνεχούς χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους 2 μήνες (διμηνιαία αξιολογική περίοδος)».

Στις 20-10-2014 εξεδόθη το υπ' αριθμόν 10940 έγγραφο του Υπουργού, με το οποίο δόθηκαν οδηγίες για την διενέργεια της αξιολόγησης. **Τόσο από την διατύπωση του άρθρου 17 όσο και από την διατύπωση των σχετικών οδηγιών του Υπουργείου προκύπτει, ότι η υποβολή της αυτοαξιολόγησης και του ατομικού φακέλου (ή όπως χαρακτηρίζονται στην εγκύκλιο portfolio) συνιστούν μέρος της διαδικασίας αξιολογήσεως και υπό την έννοια αυτή τα στελέχη εκπαιδεύσεως μπορούν να δηλώσουν, ότι απέχουν από την εν λόγω διαδικασία λόγω συμμετοχής στην αποχή, που έχει προκηρυχθεί από την Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΔΟΕ).**

Σημειώνεται, πάντως, ότι η μη υποβολή της εκθέσεως και του ατομικού φακέλου δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για μια δυσμενή κρίση του στελέχους, τόσο βάσει των σκέψεων, που αναπτύχθηκαν στην αμέσως προηγούμενη (υπ' αριθμόν 2) παράγραφο όσο και βάσει του γεγονότος, ότι από την ίδια την διατύπωση του νόμου προκύπτει, ότι η υποβολή της αυτοαξιολόγησης και του ατομικού φακέλου δεν είναι υποχρεωτική ενώ εξάλλου δεν δεσμεύει τον αξιολογητή. Σε περίπτωση, που παρατηρηθούν φαινόμενα χαμηλής βαθμολόγησης εξαιτίας της μη υποβολής ατομικού φακέλου και εκθέσεως αυτοαξιολόγησης, αυτό θα αποτελεί μια ισχυρή ένδειξη, ότι η χαμηλή βαθμολόγηση των στελεχών, που συμμετέχουν

στην αποχή οφείλεται στην άσκηση ενός νομίμου δικαιώματος τους και γίνεται για λόγους άσχετους προς τα πραγματικά τους προσόντα.

4. Το άρθρο 11παρ.11 του νόμου 3848/2010 «Στερούνται του δικαιώματος συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής στελεχών εκπαιδευτικοί, οι οποίοι με δική τους υπαιτιότητα δεν συμμετείχαν στις διαδικασίες αξιολόγησης που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις».

Από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει, ότι για την αποστέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασίες αξιολόγησης θα πρέπει να υφίσταται υπαιτιότητα εκ μέρους του εκπαιδευτικού. Η συμμετοχή σε απεργιακή κινητοποίηση, οποιασδήποτε μορφής συνιστά άσκηση νομίμου δικαιώματος και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνευτεί, ότι η μη συμμετοχή στην αξιολόγηση αποτελεί υπαιτιότητα του εκπαιδευτικού, που του αποστερεί το δικαίωμα επιλογής σε θέση στελέχους.

Τέλος, πρέπει να τονιστεί, ότι η κατ' άρθρο 23 παρ.1 του ν. 1264/1982 η καθ' οιονδήποτε τρόπο επέμβαση στην άσκηση συνδικαλιστικών δικαιωμάτων συνιστά ποινικό αδίκημα για τον εργοδότη και τα όργανα αυτού.

Παραμένω στην διάθεση σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Αθήνα, 25/11/2014

Η γνωμοδοτούσα δικηγόρος

Ο Πρόεδρος

Κόκκινος Χαράλαμπος

Για το Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε.

Ο Γενικός Γραμματέας

Κικινής Θανάσης